

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens septem Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine septimus, est de Oratione
... Septimus, & latissimus, de Beneficiis Ecclesiasticis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

Qui possint beneficia renunciare. §. 3

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76561](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76561)

poterit illud in fauorem alterius resignare. Neque obstat ex hac resignatione praedictum prouenire ordinario, eo quod impediatur a libera illius prouisione: quia hoc praedictum est per accidens; & non spectandum, cum iure tuo utaris. Neque ad valorem huius resignationis requiritur expressio criminis, quo ligatus es. Quia nullibi cauetur talis expressio, vt aliis relatis docet Garc. 1. p. de benef. c. 3. n. 120. quamuis alij contra teneant, sed absque firmo fundamento.

10 Extende supradictam doctrinam, etiam si alius tuum beneficium impetrasset in euentum priuationis. Quia hac impetratio non impedit, quin tu vti possis iure, & potestate, quam habes beneficium resignandi; si quidem ipse impetrans ius habet ad beneficium non absolute, sed sub conditione, quod illo priuatis: potes ergo positionem huius conditionis impedire renuncians beneficio. Neque obinde dici potes te tollere ab impetrante ius quaesitum, cum non sit illi quaesitum, nisi in euentum conditionis. sic Couart. dicta clement. si furiosus. 2. p. §. 3. n. 7. Ioann. Gutierrez dicto cap. 5. num. 39. Thom. Sanchez in praecipua decal. lib. 2. cap. 26. num. vlt. Garcia 1. p. de benef. cap. 3. num. 72.

11 Limitant hanc extensionem plures doctores, quos refert, & sequitur Gutierrez. dicto lib. 2. canon. quas. cap. 5. a num. 41. & 42. casu quo scitis impetrationem ab alio factam. Nam tunc fraudulenter procedis resignans beneficium, praecipue si non in fauorem alicuius, sed absolute resignationem faceres; quia conueniens solum resignare ad impediendam alterius impetrationem. Non igitur hac resignatio valere debet in praedictum impetrantis: & fauet text. in cap. 2. de renunciat. in 6. vbi habes renem prabendam, & credens pinguem breui vacaturam, sciens tertium alium obtinisse a Pontifice indultum pro prima vacatura, suam resignauit, vt in ea ille tertius provide- retur, ipse vero resignans pinguiorem breui vacaturam obtine- ret. Et Pontifex respondit, quod confiso de praedicta fraude resignantis, expectans Apostolicus omnia prabendam sic resignata provideatur in prabenda secundo vacatura, & resignans carcat prabenda habita, & ambita. Ergo resignans animo, & intentione impediendi impetrationem alterius, fraudem committit. Ergo non impedit ius alterius.

Sed hac limitatio probanda non est. Non enim dici potest fraudem committere suo iure utens, vt licet ex animo peruerso renunciationem faceret, solum in animo adesset malitia, sed non in effectu. Neque casus d. cap. 2. vtget. Nam concessio expectatiuae tibi facta fuit pro prabenda primo vacatura, rebus ordinario cursu succedentibus, non pro prabenda ex industria, & ex malitia vacante, ac proinde posita malitiosa, & fraudu- lenta vacatione non ponitur conditio requisita, vt habens gra- tiam expectatiuae teneatur illa vti, ac proinde renunciatio frau- dulenta, esto valida sit, non praedictae expectanti. Secus vero est in praesenti casu, vbi renuncians beneficio, quod times ob delictum tibi esse auferendum. Nam esto necesse impetranti illud in euentum priuationis; quia impedis, vt purgetur con- ditio, sub qua ei concessum est. Non tamen ex hoc nocumen- to, quod per accidens sequitur, impeditur potes iure quod habes renunciandi: & ita tenet Couart. in dicta clement. si furiosus. de homicidio 2. part. §. 3. num. 7. Plaza de delict. cap. 11. num. 10. & aliis relatis Garcia 1. p. de benef. cap. 3. nu- mero 84.

12 Secundo extendenda est supradicta doctrina ad renun- ciationem ex causa permutationis; si quidem delictum non im- pedit, quin beneficium resignandum, & permutandum tuum sit. Quod si dicas impedire delictum commissum, quod nouiter beneficium acquiras, quia te infamem, & irregularem consti- tuit, & consequenter impedire resignationem ex causa permuta- tionis, quia hac consistit in depositione proprii beneficii, & acquisitione alterius. Facile respondere poteris, si aduersas non quodlibet crimen, ob quod beneficium priuandus venis, te con- sultare infamem, & irregularem, ac proinde neque incapae- tem beneficii acquirendi: sed gratis concessio quod nouiter bene- ficium non acquiras, non inde inferitur resignationem ex causa permutationis non valere, quia qui tecum beneficium permutat, in culpa non est, quominus tibi beneficium trans- feratur, ac proinde tibi imputari debet, quod beneficium de nouo non acquiras. Ergo resignatio debet subsistere; & ita tenet, aliis relatis, Garcia dict. 11. p. de benef. cap. 3. a nu- mero 67.

13 Maior difficultas est de beneficiis, quibus ipso iure pri- uatus es ob delictum, an inquam hac ante sententiam declara- toriam criminis possis resignare, & permutare? Sed huic diffi- cultati, tract. 4. de fide. disp. 4. punct. 5. satis fecimus: ibi enim diximus, attenta communi sententia, nec resignari in fauorem, nec permutari posse, quia sunt Sedi Apostolicae reserua: sed concessio quod resignati possint, aut permutari, eo quod ante sententiam declaratoriam criminis non videaris titulo, neque do- minio beneficiorum priuari. Facta tamen declaratione resignatio, & permutatio facta rescinditur, & nulla redditur, ac si a puncto commissi delicti nulla fuisset declarata. Sic vltra relatos ibi tenet Lessius lib. 2. cap. 34. dub. 3. num. 190. Aduertit tamen Garcia 1. p. de benef. c. 3. num. 117. horum beneficiorum resignationem va-

lidam esse, si fiat in fauorem ex clausulis generalibus apponi so- litis, siue praemissio, siue alio quouis modo vacet, dummodo alteri non sit quaesitum in tali beneficio. Nam verum est vacare bene- ficium ex resignatione, vel alio modo, scilicet priuatione; & tunc- que esse ius quaesitum.

S. III.

Qui possint beneficia renunciare.

- 1 Omnibus licet beneficia renunciare.
- 2 Excipitur clericus in sacris, si non habet aliamde vnde com- mode viuat.
- 3 Secundo excipitur infirmus, nisi post resignationem approba- tam vixerit 20. dies ex reg. Cancell.
- 4 Neque sanus, nisi illud tempus viuat, resignare poterit.
- 5 Comprehendit dicta regula quemlibet exemptum.
- 6 Et quemlibet resignationem, seu cessionem.
- 7 Esto coram legato Pontificis facta.
- 8 Et cuiuscunque beneficii sit.
- 9 Item esto resignatio facta sit per procuratorem.
- 10 Qualiter dies computentur.
- 11 An reputari debeant incepti pro completis.
- 12 Minor 25. annis non prohibetur resignare.
- 13 An concedenda illi sit restitutio in integrum.
- 14 Trident. decretum scilicet, 25. c. 10. de regularib. habeat locum in resignatione beneficiorum facta a noniis. Affirmat plures.
- 15 Probabilius est oppositum.
- 16 Quid dicendum si non habeat aliamde, ex quo viuere possit, vel fuisse ad illius ritulum ordinatus.
- 17 Ante suspensionem habitus non potes beneficium resignare, si aliamde non habes vnde viuas, vel fuisse ad illius ri- tulum ordinatus.
- 18 Proximus professioni bene poteris.

1 Regula est per se omnibus licere beneficia resignare iusta causa intercedente, nisi specialiter prohibeantur, quia cuiuslibet datum est suo iuri sponte cedere. Quapropter iudicandum est quibus a iure prohibeatur resignatio, vt inde constet quibus licita resignatio sit.

2 Primo prohibetur resignatio beneficii clerico in sacris constituto, si non habet aliunde, ex quo spectata eius qualitate decenter sustentetur, tamen ad illius beneficii ritulum non fuerit ordinatus. Habetur expressio in constitutione Pij V. §. 2. que incipit, Quanta Ecclesia Dei. Et licet hac constitutio solum de resignatione facta coram ordinario loquatur, habet tamen locum in resignatione in curia, vbi nulla resignatio admittitur, nisi cum clausula, quod resignans habeat vnde commodere viuere possit. Quod qua ratione intelligendum sit, arbitrio priuatis relinquatur spectata resignantis qualitate, sic Garcia 1. p. de benef. cap. 3. n. 198. Aloysius Riccius resolut. 272. in fine. August. Barbosa alleg. 19. n. 40.

3 Secundo infirmo prohibetur resignare, permutare, aut quouis modo cedere beneficio, nisi post resignationem, cessionem, seu depositionem a iure approbatam 10. dies sustentauerit: sic ex reg. Cancell. regula de infirmis beneficia resignantibus. Quae sic se habet. Item voluit Sanctissimus D. N. Papa, quod si quis in infirmitate constitutus resignauerit aliquid beneficium sine simpliciter, siue causa permutationis, siue alias dimiserit, aut ibi- llius commendae cesserit, seu ipsius beneficii vitiosis dissolutione consenserit, etiam vigore supplicationis, cum esset sanus sanus, & postea infra viginti dies a die per ipsum resignantem praefati consensu computandos, de ipsa infirmitate decesserit, ac ipsum beneficium quouis auctoritate conferatur per resignationem sic factam, collatio huiusmodi nulla sit, ipsumque beneficium nihilominus per obitum censeatur vacare. Haec tenet regula, quam habet explicat Rebuff. 3. part. prax. benef. tit. de resigna. vnde reserua. persona. Flamin. Paris. lib. 22. Azor. 2. part. lib. 7. c. 28. Iure communi omnibus concessum erat beneficia quouis tempore resignare, cedere, aut permutare: sed fraudibus locus datur, ne beneficia quasi bona temporalia consanguineis relinquuntur, merito Bonif. VIII. & reliqui Pontifices successores statuerunt, ne cessiones, reserua- tiones, aut beneficiorum depositiones illo tempore factae firmitatem haberent.

4 Circa quam regulam breuiter aduerto, etsi loquatur de infirmo resignante, iam ex stylo, & praxi recepta, intelligi debe- re de quolibet etiam sano beneficium resignante, quod indi- cant illa verba, quae in regula multis abhinc annis sunt addita, ibi, etiam vigore supplicationis dum esset sanus resignare, & con- tautit Flamin. lib. 12. q. 6. n. 7. Azor. 2. p. in fin. moral. lib. 7. cap. 28. quae §. 3.

5 Secundo hac regula comprehendit quemcunque resignate- rem, quantumvis exemptum, etiam si sit Episcopus, Archiepiscopus, sanctaeque Romanae Ecclesiae Cardinalis. Quia regula signo vniuersali utitur, ibi, si quis in infirmitate constitutus. Plu- min. quae §. 4. num. 6. 14. & 21. Rebuff. gloss. 1. num. 4. Azor. quae §. 2.

DE
CASA
PAL.
TOR

6. Tertio se extendit ad quamlibet resignationem; cessio- nem, seu depositio ad beneficii ibi; resignaverit sine simpli- citer, sine ex causa permutationis, sine alias dimiserit. Rebuff. gloss. num. 5. Mandos. in hac reg. quest. 13. Azor. quest. 4. tamen Ludovicus Gomez. reg. de infirmis. q. 19. per totam Gonzalez gl. 14. num. 57. censent contrarium ex aequitate & benignitate approbandum esse.

7. Quarto habet locum, esse resignatio, cessio, seu depositio beneficii coram ordinario, vel legato Pontificis fiat. Quia regula non limitat ad resignationes in curia. Et ratio finalis, ob quam constituta est, æque in resignationibus coram ordinario, ac in curia procedit; & ita tenet, referens bis in Roa sic fuisse iudicatum, Gomezius quest. 26. post Calladorum decisi. 33. Azor. 1. 4.

8. Quinto comprehendit quæcumque beneficia cuiuscunque qualitatibus, siue referata sint, siue non, esto sint iuris patronatus; colligitur ex illis verbis si quis aliquod beneficium docet aliis telatis Azorius quest. 6.

9. Sexto se extendit ad quamlibet resignationem, etiam per procuratorem factam, quia resignans per procuratorem, verè ipse resignat. Harmin. lib. 1. de resignat. quest. 5. num. 36. Az. dicit. lib. 7. cap. 28. quest. 5.

10. Septimo computandi sunt illi 20. dies, quibus debet resignans impetivare à die quo resignationis à superiori approbatæ præstitit resignans consensum, ita ut ipse dies resignationis, & dies obitus debeant ad numerum 20. computandum computari. V. g. resignasti primo Ianuarii hora octava, decessisti 21. eadem hora, tenet resignatio, Quia enumeratis diebus, resignationis, & obitus; viginti dies post factam resignationem superavit. Quod autem dies resignationis, & dies obitus debeant in numero 20. computari, docet Mandos. quest. 18. num. 3. Flamin. dicto lib. 12. q. 8. n. 14. Azor. q. 7. Nā licet dies termini non computetur in termino, leg. cum quis. plane ff. de verb. obligat. id verum habet in odiosis, scilicet in favorabilibus si enim intra 20. dies obligeris solvere, dies obligationis, & dies solutionis non computantur, quia tunc non interest vt computentur. At in præfenti casu interest resignanti, vt dies resignationis, & dies obitus computentur in illo numero 20. Ergo debent computari.

11. Sed graior dubitatio est: an hi dies resignationis & obitus debeant computari naturaliter, ita vt incepti pro completis habeantur, an de momento, in momentum; Nam si incepti pro completis habeantur, si beneficium resignasti die prima Ianuarii hora 8. ante meridiem & mortuus fuisti 20. die melis eadē ante horam 8. resignatio subfuit, quia absolute dies superavit. Quod autem dies inceptus pro completo haberi debeat, probat lex qua statuit, ff. de testam. vbi testamenti facti favore decernitur eum diem, quo testator impletur ætas ad testandum sufficere esse inceptum; & tradit Glossa leg. inceptum. §. minorum. verbo momentum. prope finem. ff. de morib. Bar. ibi. num. 2. Bald. in sine Sed omnino tenendum est non esse computandum diem inceptum pro completo. Quia quousque à lege fit computatio per dies, sumitur dies de momento ad momentum, ita vt si primo die Ianuarii hora 8. ante meridiem beneficium resignasti, debes decedere 21. illius mensis hora 8. ante meridiem, vt resignatio teneat; aliàs si ante illum diem, & horam decedas, non tenet resignatio, sed vacat beneficium per obitum, & non per resignationem; sic expresse Flamin. 1. de resignat. q. 8. n. 26. Azor. 2. p. in situ. mor. lib. 7. cap. 28. q. 7. & in simili tradit Anton. Gomez. leg. 70. par. 1. numero 25. Thom. Sanch. lib. 2. de matr. dist. 24. num. 16. & 22. Probatque lex. 3. §. minorem de minorib.

12. Tertio videtur prohibitus resignare minor 25. annis absque autoritate tutoris, ex eo quod hæc resignatio est quedam alienatio quæ minoribus absque autoritate tutoris est interdita, Sed dicendum est minorem 25. annis, & maiorem 14. posse propria autoritate beneficia resignare, & sic ea potest accipere. Nam in causis spiritualibus, & ab eis dependentibus minor 15. annis pro maiore habetur, vt tradit Glossa communiter recepta in cap. ex parte. verbo quamvis minor. de ressit. soluti. Flamin. 1. 3. q. 7. Azor. 2. part. in situ. lib. 7. cap. 20. q. 9. probatque text. in cap. si annuum. de iudicis in 6.

13. Sed an sic resignanti restitutio in integrum concedatur grauis est controverfia quam late tractat Covarru. lib. 1. var. cap. 5. per totum. firmatque à num. 3. dari minori restitutionem in integrum, non solum quando res est integra, scilicet quando beneficium non est alteri collatum, sed etiam si alteri collatum sit. Nam nullibi habetur, hæc restitutionem esse exceptam, & generale est minori grauior læsio restitutionem concedendam fore. Neque obest, quod minor in spiritualibus, vt maior procedat, quominus si læsus ibi fuerit, restitutio non concedatur. Quia agere potest vt maior in iudicio possessorio, & tamen si in eo lædatur, habet auxilium restitutionis; vt ex pluribus doctoribus firmat Covar. lib. 1. var. c. 5. n. 8. Cæterum ego existimo, nullam esse restitutionem concedendam, Nam vel resignationem fecit ex causis à iure expressis, & approbatis vel nō. Si resignatio facta est ex causis à iure approbatis, vt quia duo beneficia habebat quorum quodlibet erat sufficiens ad se

Ferd. de Castro Sum. Mor. Pars. II.

commodè sustentandum, vel in fauorem consanguinei, aut amici, aut cum reservatione pensionis resignauit, vel quia matrimonium volebat contrahere; aut religionem ingredi, non potest restitui. Quia in his casibus allegare non potest læsionem cum iustissima fuerit resignatio; & beneficium restitutionis minori conceditur tantum si fuerit læsus. leg. Nam omnia. Cod. de minorib. & leg. minoribus. Cod. de ressit. integrum. sic expresse Azor. 2. part. in situ. moral. 1. 7. cap. 20. quest. 19. circa finem. Verum si ab que vlla causa iusta resignationem fecit resignatio nec valet, nec admittitur. Quomodo ergo auxilium restitutionis implorare potest, cum restitutio locum non habeat, nisi vbi fuerit translatum dominium.

14. Quarto interdicti videtur resignatio religioso nouitio, nisi seruat conditionibus statutis à Trident. sess. 25. cap. 16. de regularib. ibi enim concilium quamlibet renunciationem, aut obligationem ante professionem factam, etiam cum iuramento, & in fauorem cause pie annullat, nisi fiat intra duos menses proximos professioni. & cum licentia Episcopi, seu eius vicarii, & de facto professio subsequatur. Quod decretum habere locum in renunciatione beneficiorum defendit Maiolus 1. 3. de irregularib. cap. 6. post num. 2. Flamin. de resignat. lib. 3. quest. 13. & num. 4. Azor. 2. part. in situ. mor. 1. 7. cap. 20. quest. 6. Thom. Sanch. lib. 7. in decal. cap. num. 19. Mouentur, quia eadem prolixo ratio militat in renunciatione beneficiorum; ac in renunciatione bonorum temporalium; sed renunciatio bonorum temporalium facta à nouitio inualida est non seruat in prædictis conditionibus, Ergo & beneficiorum resignatio. Deinde concilium generaliter loquitur, ibi. Nulla quoque renunciatio, aut obligatio. Ergo comprehendit beneficiorum renunciationem.

15. Nihilominus verius existimo prædictum decretum locum non habere in beneficiorum resignatione: sic tenet Garcia de benef. 11. part. cap. 9. à n. 12. August. Barbosa allegat. 99. n. 19. Moueor; quia à iure antiquo recedendum non est, nisi ex iure vouo expresso, sed ius antiquum concedebat nouitio beneficiorum resignationem, cap. beneficium de regularib. in 6. ibi nisi ad id nouitij accedat consensus. & cap. ex transmissa. de renunc. Ergo ab hoc iure recedendum non est, nisi nouum expressum adit. At nouum ius Tridentini non exprimit beneficiorum resignationem, imo potius clarè innuit de sola renunciatione bonorum temporalium loqui. loquitur namque de resignatione, quæ in fauorem cause pie fieri potest, ibi: etiam in fauorem cause pie. Ergo non de beneficiorum renunciatione, quæ in fauorem cause pie non renunciantur.

16. Sed quid si non habeas aliunde ex quo viuere possis, & præcipue si ad illius titulum fuisti ordinatus; Manuel 1. tom. 1. sum. cap. 7. à num. 3. existimat huius beneficii resignationem admitti non posse etiam seruata solemnitate concilij dicit cap. 16. eo quod in cap. 2. sess. 21. de reformat. expresse prohibetur hæc renunciatio, Flamin. vero lib. 3. de resit. quest. 13. num. 9. dicit admittendam non esse hæc renunciationem, nisi habitā professionis certitudine, qualis esset, si iam proximus esses ad professionem, & à monachis admissus, ita vt moraliter loquendo professio inuitabiliter sequatur. At Thom. Sanch. absolute dicit seruatis conditionibus relatis in cap. 6. sess. 25. de regularibus, fieri hæc renunciationem posse facta mentione quod ad alius titulum fuisti ordinatus quia tacitam habet conditionem, vt professio sequatur, illaque non sequata reddatur nouitio, etiam si alteri fuerit collatum.

17. Ego vero dicendum existimo, primo ante susceptionem habitus te non posse beneficium resignare, si ad illius titulum fuisti ordinatus vel non habeas ex quo viuere possis. Quia hæc resignatio prohibetur à Trident. in cap. 2. sess. 21. de reformat. sic pro certo supponit August. Barbosa allegat. 99. num. 20. Ludovic. de Miranda in man. prælat. tom. 1. quest. 23. art. 2. Garcia 11. part. de benef. cap. 9. à num. 23. Dices in constitutione illa Pij. V. superius relata conceditur facultas ordinariis admittendi resignationes ingredi religionem, vel matrimonium contrahere. Ergo ob huiusmodi causam admitti potest resignatio etiam si aliud non habeas, ex quo sustentari possis. sic Flamin. Paris. lib. 5. q. vit. n. 166. & seqq. Adde beneficium conferendum non esse, quousque professio subsequatur, quia vsque tunc non censetur vacare.

Sed non est recedendum à priori sententia, quia constitutio Pij. V. æquiparat ingressus religionem eum matrimonium contractum, decernitque eorum resignationes ob has causas admitti non debere; nisi te ipsa religionem ingrediantur, & matrimonium contrahant. Loquitur ergo pontifex de ingressu per professionem sicut de matrimonio contracto per verba de præfenti; Quia solus hic ingressus sicut & matrimonium, inducit beneficiorum vacationem; sic tenet Garcia 11. part. de benef. cap. 9. numer. 24. approbans in hac parte quod docuit Manuel Rodriguez. tom. 1. regular. quest. 37. art. 2. nempe nouitium non posse resignare beneficium nisi quando iam esset in prociutu ad professionem & omnia essent ita disposita vt moraliter professio impediti non possit. Adde in hac parte constitutionem Pij. V. non videri intelligi posse de beneficio, ad cuius titulum sis ordinatus; quia post ordinationem in

D d factis

factis non est aditus ad matrimonium, cuius contractum æquanimiter cum religionis ingressu Pontifex comparat.

18. Secundo dico nouitium professioni optimè posse beneficium renuocare siue absolute eorum ordinario: siue in fauorem eorum Pontifice, tamen aliunde non habeat unde uiuat, vel ad illius titulum fuerit ordinatus facta huius qualitatis mentione. Hoc mihi persuadet praxis harum resignationum communiter recepta. Datum namque esse priuare nouitium potestate resignandi, & cogere ut permittat professionem secuta beneficium vacare. Neque inde fit nouitium, si aliquo casu contingenti professionem non emittat, esse priuandum beneficio. Quia illa renuocatio non habet effectum, quousque professionem emittat, sicuti renuocatio contractum matrimonium facta coram ordinario ob hanc causam coram ordinario non habet effectum, quousque de facto matrimonium conuenerit: ac proinde ordinarius nec prouidere beneficium potest, nec valebit eius prouisio: quia non purgatur conditio imbibita ex iuris dispositione in renuocatione, & consequenter nunquam beneficium vacabit.

S. IV.

An per procuratorem possit resignatio fieri.

- 1 Per procuratorem fieri resignatio potest.
- 2 Hic procurator potest esse laicus.
- 3 Forma constituendi procuratorem.
- 4 Non habet à iure tempus determinatum ad præstandum consensum.
- 5 Sed an procuratoris consensus trahatur ad diem, quo mandatum accepit? Affirmant aliqui: Sed non probat.
- 6 Consensus procuratoris excedere mandatum non debet.
- 7 Si mandatum dedisti ad resignandum, reseruat omnibus fructibus, & procurator integrè conditionem non seruauit, non valet resignatio.
- 8 Idem existimo, si mandatum daret ad pure resignandum, & procurator sub conditione resignauit.
- 9 Procuratoris potestas morte mandantis finitur.
- 10 Item finitur renouatione mandantis.
- 11 Qualiter hac renouatio.
- 12 Beneficium resignatum vacat eo loco, quo resignatio non fit, quodatum est mandatum.

CONSTANS est omnium sententia resignationem fieri per procuratorem posse. Nam generale est teposse facere per alium, quod per te ipsum facere potes, nisi expressè prohibeatis ex l. *Labeo ff. de usurpationibus*. Nullibi autem es prohibitus resignationem facere per procuratorem, nisi in Romani curia commoretis, cum resignationem facis. Ergo in omnibus aliis casibus licitum tibi est ad resignandum procuratore utrisque ex omnium sententia tradit Rebuff. *prax. benefical.* 3. p. *tit. de procurator. ad resignandum constitutus*, num. 1. Assistens uero in Romana curia prohibitus es per alium præstare consensum, ex *reg. Cancell. 40. ibi Apostolica littera nullatenus expediuntur, nisi resignans, vel cedens sit presens, vel in Romana curia fuerit personaliter, alioquin per procuratorem consensum præbent*. Sic Garcia de pensionibus. q. 12. Azor. 2. p. lib. 7. cap. 2. §. 8.

2. Hinc procuratorem constituere potes, eto laicus sit. Quia uoname alieno, & non proptio resignat. Sic Glossa Cardini. & alij in *Clement. verbo procuratorem: de renunciando constituto*, n. Azor. q. 2. Adde & monachum in procuratorem constituere potes, si superior consentiat. Qui tamen consentire non debet, nisi in utilitatem conuentus cedat resignatio. Quia in *cap. Monachi 2. 16. q. 1. cauetur ecclesiastica negotia monachos tractare non posse, nisi monasterio utile sit & Abbas præcipiat*, Glossa in *suprad. Clem. Rebuff. num. 17. Azor. q. 3.* Item potes non solum unum, sed plures simul designare, aut singulos in solidum prout tibi placuerit. Sic Glossa in *dist. Clem. Si autem plures designes simul, vnus sine altero cedere non potest, non tamen est necessarium, ut simul consensum præbent, sufficit, si vnus post alium: quia nullibi contrarium cauetur: si autem quolibet in solidum designes, quilibet cedere potest*. Sic Flamin. lib. 9. q. 3. n. 27. Azor. *dicto lib. 7. cap. 2. §. 4. quæst. 4.* Item idem procurator potest à duobus compermutantibus eligi, quia nulla apparet contradictio, quod utriusque personam repræsentet, & utriusque nomine beneficia dimittat, & recipiat: sic alijs relatis Azorius 2. *part. lib. 7. cap. 2. §. 4. quæst. 2. 4.* Nunquã tamen eligere poteris procuratorem ad recipiendum beneficium & illud dimittendum, quia ante ademptionem beneficii illud dimittere non potes. Ergo nec potes potestatem concedere dimittendi. Azor. *suprad. q. 2. 4.*

3. Forma constituendi procuratorem est ut mandatum scriptum sit à publico tabellione, seu notario, & obligatum signo publico iudicis ordinarij: & tale mandatum recognoscatur ab ipso, qui mandat, & à tabellione subscribitur: insuperque in mandato continetur expressè facultas ad resignandum, & beneficia, quæ resignari debent. Rebuff. *dist. 3. part. tit. de procura-*

torib. n. 8. Flamin. q. 7. Azor. q. 6. Nunquam tamen ex generali mandato etiam cum plena, & libera admittatione, censetur ad resignandum constitui, sicut neque ad donandum. *l. procurator. cum. ff. de procuratorib. c. 2. eodem. tit. in 6. Sic. Azor. & Rebuff. supra.*

4. Procurator uero constitutus non habet à iure tempus determinatum ad præstandum consensum resignationi, sed interim dum à mandate non reuocatur, consensum præstare poterit. Flamin. *lib. 9. q. 13.* quousque non desit, qui dicant post quadriennium fuisse mandatum, & in Francia post annum non admitti. Prouinciarum ergo consuetudo spectanda est. Vnum tamen est certum, si supplicatio signata sit, debere procuratorem ante sex menses consensum præstare, ut sic possint litteræ expediri, & iuxta constitutionem Gregorij XIII. de publicandis resignationibus publicati, Azor. *dicta 1. p. lib. 7. cap. 2. §. 9.*

5. Sed an procuratoris consensus trahatur ad diem quo mandatum dedisti ad resignandum? Affirmat Flamin. *lib. 9. quæst. 1. §. 2. n. 1. & sequentibus. Azorius quæst. 10.* Mouentur, quia ab eo die censetur beneficium pro detelicto habere. Ex quo infero quod si Titius in mense Augusti procuratorem constituit, de idem Titius mense Septembris potes ordinatum loci beneficium cessit, & mense Octobri vi mandati Caius procurator beneficium resignauit, valeat resignatio per procuratorem facta, licet posterior, quia retrotrahitur ad diem, quo Titius tradidit mandato Caium constituit procuratorem. Sed hoc mihi non probatur. Non enim beneficium vacat, cum procuratorem constituit; ergo non potes ceteri beneficium relinquere. Deinde retrotractio non admittitur in reliquis actibus à procuratore factis. Ergo neque in resignatione beneficiorum est admittenda, cum non habeat in iure aliquod speciale fundamentum. Hincque aduersus supradictam illationem infero, Titium constitutum Caium procuratorem mense Augusti, & mense Septembris eundem Titium beneficium resignantem, ualere eius resignationem, cum mense Octobris Caius resignat, nullo modo esse illius resignationem. Tum quia per resignationem Titij cessauit eius mandatum. Tum quia facta Titij resignatione, quæ ualida fuit, cum ex constituto procuratore non impediatur resignare, non habet Caius quid resignet.

6. Deinde consensus à procuratore præstitus excedere mandatum non debet. Quia nomine proprio non agit, sed alieno, & per mandatum ei potestas communicatur: sic omnes doctores. probatur *textus, in cap. cum dilecti, de rescript. cap. cum olim. de officio iudicis deleg. leg. diligenter. ff. mandati*. Hinc fit constitutum procuratorem ad resignandum in fauorem Titij, non posse in fauorem Caij resignare: neque constitutum ad resignandum cum reservatione pensionis, posse absolute resignare, vel resignare reseruatam fructibus, quia non seruat formam mandati. Idem est si constitutus ad resignandum coram ordinario resignet coram Pontifice, aut e contra sic Flamin. & *dicto lib. 9. §. 17. per totum, & Azor. 2. p. lib. 7. cap. 1. §. 8. 2.* ubi pluribus alijs exemplis hanc communem doctrinam exponat.

7. Solum est dubium: an si procuratorem constituit ad resignandum reseruat omnibus fructibus, ipse uero reseruat parte fructuum, seu pensione resignauit, teneat resignatio? Et idem est, si fuit constitutus ad resignandum cum reservatione regressus, accessus, vel ingressus, seu quaduoriarum tenet resignatione omnia hac conditione; Affirmat Flamin. *dicta q. 17. §. 2. num. 20. Azor. dicta q. 12.* dummodo per procuratorem non steterit quominus resignatio cum illa conditione fieret. Quia illa conditio, cum difficultis sit & à Pontifice soleat repelli; non uideatur mandataris ad illam arctari, sed solum obligari ad illam procurandam.

Cæterum contrarium uerius censeo cum alijs relatis à Flamin. *supra*. Quia esto supradicta conditio difficultis sit concessa: ut sapè conceditur, & sub illa, & non aliter est procurator constitutus; ergo illam omittere non potest. Deinde resignatio, in qua pars fructuum, seu pensio reseruat, diuersa omnino est à resignatione cum reservatione omnium fructuum, & resignatione simplex, & absoluta longè diuersa est à resignatione cum reservatione regressus. Ergo ex facultate ad resignandum reseruat omnibus fructibus non potest inferri facultas ad resignandum cum reservatione pensionis, neque ex facultate ad resignandum cum reservatione regressus facultas ad simplicem resignationem.

8. Econtra dubitare potes, si mandatum dedisti ad pure & simpliciter beneficium resignandum coram Pontifice, & mandataris resignauit reseruat pensione, vel fructibus, teneat resignatio? Affirmat Azor. *dicta q. 12. sine*. Quia in ea resignatione uoluntate mandataris tuam negotium facit. At uerius credo reuoluntate mandantis non ualere; quia ad resignationem conditionalem non dedisti mandatum. Neque dici potest mandataris mandatum excedens uoluntate mandantis negotium gerere, cum non ex uoluntate mandantis procedat.

9. Rursus procuratoris potestas morte mandantis finitur. Quia cum non agat nomine proprio, sed alieno eo cessante cessat, habetur expressè *clen. vlt. de procurat. & tradit, Glossa*